

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis Stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (4.)

17 grudnia 2019 r.

Porządek obrad:

1. Wyrażenie opinii w sprawie kandydatów do Krajowej Rady Sądownictwa.

(Początek posiedzenia o godzinie 10 minut 13)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Aleksander Pocięj)

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Chciałbym wszystkich państwa senatorów powitać.

W porządku czwartego posiedzenia naszej komisji jest wyrażenie opinii w sprawie kandydatów do Krajowej Rady Sądownictwa.

Chciałbym przypomnieć państwu, że w związku z zakończeniem IX kadencji Senatu zachodzi konieczność dokonania wyboru przez Senat nowych członków Krajowej Rady Sądownictwa.

Chciałbym poinformować, że wpłynęły 3 kandydatury, i chciałbym w tej chwili w porządku alfabetycznym oddać głos kandydatom, żeby w paru słowach powiedzieli o swoich kandydaturach.

Chciałbym rozpocząć od pana senatora Ambrozika.

Bardzo proszę.

SENATOR
RAFAŁ AMBROZIK

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Rafał Ambrozik, lat 40, ukończyłem Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, także Uniwersytet Łódzki. Byłem radnym województwa łódzkiego w latach 2014–2015. Przez ponad dekadę pracowałem w biurze posła do Parlamentu Europejskiego Janusza Wojciechowskiego. Tam spotkałem się z wieloma sprawami, które dotyczyły właśnie wymiaru sprawiedliwości.

W 2015 r. zostałem senatorem z okręgu nr 29. Brałem udział w pracach komisji, w której dzisiaj się spotykamy, Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisji Ustawodawczej w poprzedniej kadencji. Byłem także reprezentantem, przedstawicielem Senatu w Krajowej Radzie Sądownictwa. Pracowałem zarówno ze starym składem rady, jak i z tym nowym. Myślę, że w opinii sędziów tak ze starej rady, jak i z nowej jawiłbym się jako osoba czy jawię jako osoba, która nie przenosiła polityki na forum rady. Obecnie również pracuję w Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz w Komisji Ustawodawczej. Myślę że doświadczenie zawodowe, wykształcenie w jakiś sposób upoważniają mnie do kandydowania do Krajowej Rady Sądownictwa. Dziękuję. Jeżeli są pytania, to...

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z pań i panów senatorów zgłasza pytanie?

SENATOR
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Tak, ja mam pytanie.

Jakie ma pan praktyczne doświadczenie prawnicze? Chodzi mi o praktykę stosowania prawa, nie kwestie biura pana posła.

SENATOR
RAFAŁ AMBROZIK

Nie jestem ani adwokatem, ani radcą prawnym. Stosujemy prawo na co dzień, chociażby w pracy w polskim parlamencie, w Krajowej Radzie Sądownictwa, ale z prawem miałem również

do czynienia podczas pracy w biurze poselskim. Proszę tego nie deprecjonować, Pani Marszałek, dlatego że tam wiele spraw dotyczyło ludzi pokrzywdzonych przez wymiar sprawiedliwości.

**SENATOR
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Panie Senatorze, z całym szacunkiem, przez zadanie pytania o praktyczne doświadczenie nie deprecjonuję pana pracy. Ja tylko chciałam się dowiedzieć, dopytać, jakie ma pan praktyczne doświadczenie. Tylko tyle.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos?

Jeżeli nie, to chciałbym poprosić pana senatora Kwiatkowskiego o przedstawienie swojej kandydatury.

**SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

W Krajowej Radzie Sądownictwa zasiadałem, można powiedzieć, trzykrotnie. Wpierw zasiadałem w 2007 r. jako przedstawiciel Senatu, wybrany wtedy z ramienia drugiej Izby. Następnie formalnie musiałem w Krajowej Radzie Sądownictwa zakończyć swoją kadencję jako przedstawiciel Senatu z uwagi na wybór na funkcję ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego. Zgodnie z ustawą o Krajowej Radzie Sądownictwa minister sprawiedliwości zasiada z tytułu pełnionej funkcji w Krajowej Radzie Sądownictwa i w tej formule kontynuowałem swoją pracę w Krajowej Radzie Sądownictwa. W roku 2011 zostałem wybrany do Krajowej Rady Sądownictwa jako przedstawiciel Sejmu RP.

Krajowa Rada Sądownictwa zgodnie ze swoimi kompetencjami oczywiście opiniuje kandydatury na stanowiska sędziowskie, także przedstawia swoje opinie do projektów ustaw oraz dokumentów na poziomie rozporządzeń, np. ministra sprawiedliwości. Mogę powiedzieć, że wszystkie swoje aktywności związane czy z procesem legislacyjnym, czy z wewnętrzną formułą organizacji wymiaru sprawiedliwości zawsze konsultowałem na posiedzeniach Krajowej Rady

Sądownictwa, robiłem to osobiście, nie przez upoważnione osoby, więc do tej pory mam taką informację zwrotną, że środowisko sędziowskie ceniło to sobie, chociaż nie zawsze zgadzaliśmy się z opiniami, ale ceniło to sobie, że w takim dialogu otwartym, uczciwym i wewnętrznym, i osobistym prowadziliśmy te rozmowy.

Wtedy gdy pracowałem w Krajowej Radzie Sądownictwa, udało się wprowadzić kilka ważnych, istotnych z punktu widzenia wymiaru sprawiedliwości projektów, m.in. uruchomiliśmy dostęp przez internet do ksiąg wieczystych, który znacząco podniósł bezpieczeństwo obrotu prawnego, uruchomiliśmy tzw. e-sąd, który dla odmiany przyspieszył proces windykacji należności gospodarczych ze strony przedsiębiorców, uruchomiliśmy pilotaż nagrywania na salach rozpraw sądowych. Były także projekty, które wtedy nie zawsze w 100% podobały się środowisku sędziowskiemu, takim projektem był projekt dotyczący oceny pracy sędziów, ale w oparciu o jasne, czytelnie opisane kryteria, np. czy sędzia nie ma uchylonych wyroków w sądzie drugiej instancji, czy nie ma spraw sądowych prowadzonych przewlekłe, czy nie ma np. wniosków o zmianę protokołów w oparciu później o elektroniczny protokół.

Dlatego przedstawiam swoją kandydaturę jako osoba, która zna praktykę funkcjonowania Krajowej Rady Sądownictwa. Także oczywiście wykonywałem obowiązki ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego, wcześniej wiceministra. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zadać pytanie? Nie widzę zgłoszeń.

W związku z tym chciałbym poprosić pana senatora Zdrojewskiego o przedstawienie swojej kandydatury.

**SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI**

Bogdan Zdrojewski, 62 lata, absolwent Uniwersytetu Wrocławskiego, 2 fakultetów. Prezydent Wrocławia przez ponad 11 lat, senator IV kadencji, potem od 2001 r. do 2014 r. poseł, eurodeputowany od 2014 r. do 2019 r., obecnie

ponownie senator, także minister kultury w latach 2007–2014. Przez pewien czas jako pracownik naukowy zajmowałem się filozofią prawa, ale to jest ta pewna nadbudowa.

Odpowiadając na pytanie pani wicemarszałek, powiem, że od strony praktycznej uczestniczyłem w blisko 100 postępowaniach sądowych, rozmaitych, dotyczyły one prawa gospodarczego, prawa pracy, ustaw samorządowych i ich realizacji, także spraw gospodarczych. W każdym razie w tej materii sądy według mojej oceny, wymiar sprawiedliwości wraz z prokuraturą i działającymi adwokatami znam chyba dość dobrze i to od tej strony najbardziej praktycznej. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zadać pytanie?

(*Senator Gabriela Morawska-Stanecka: Czy ja mogłabym skierować pytanie do wszystkich państwa?*)

Bardzo proszę, Pani Marszałek.

**SENATOR
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Ja chciałam zapytać każdego z panów, jaki jest panów stosunek do wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i potem wyroku Sądu Najwyższego w sprawie, w której kwestia KRS w jakimś sensie została poruszona.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Rozumiem, że pani marszałek mówi o wyroku trybunału w Luksemburgu?

(*Senator Gabriela Morawska-Stanecka: Tak.*)

Nie wiem, czy... Proponuję, abyśmy zachowali kolejność alfabetyczną.

**SENATOR
RAFAŁ AMBROZIK**

Szanowni Państwo! Szanowna Pani Marszałek!

Wyrok TSUE nie był tak stanowczy jak wypowiedź pana rzecznika generalnego Tanchewa.

Myszę, że to w jakiś sposób pokazuje, że TSUE ma poważne wątpliwości co do tego, czy może oceniać Izbę Dyscyplinarną, czy też Krajową Radę Sądownictwa. TSUE jest powołany do tego, by oceniać prawo krajowe czy zgodność prawa krajowego z prawem unijnym, i tej niezgodności TSUE tu nie wykazał, przekazał jedynie kompetencje do rozstrzygania pojedynczych spraw Sądowi Najwyższemu.

A jaki jest stosunek do tego wszystkich partii politycznych, to widać na dzisiejszym posiedzeniu. Otóż wszyscy zgłosili kandydatów do Krajowej Rady Sądownictwa. W związku z tym rozumiem, że stosunek jest taki, że ten wyrok nie do końca jest uznawany przez wszystkie partie polityczne. Dziękuję.

**SENATOR
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Czy ja mogłabym dopytać?

Mnie chodzi teraz o to, jak pan ocenia Krajową Radę Sądownictwa też po wyroku Sądu Najwyższego w tej jednej z tych spraw. Tam Sąd Najwyższy wyraźnie pewne rzeczy stwierdził. Co pan w tej kwestii...

(*Senator Rafał Ambrozik: Stwierdził. Proszę mi konkretnie powiedzieć...*)

Chodzi mi o kwestie zależności czy niezależności, o kwestie zależności bądź niezależności...

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Pani Marszałek, Szanowni Państwo, bardzo proszę, żebyśmy...

(*Senator Gabriela Morawska-Stanecka: Ja chciałam krótko, chciałam, żeby się pan ustosunkował...*)

...to musi być pytanie...

(*Senator Gabriela Morawska-Stanecka: Jakie są pana konkluzje...*)

Proszę.

**SENATOR
RAFAŁ AMBROZIK**

Dopóki Trybunał Konstytucyjny nie orzeknie o niezgodności z konstytucją ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa... Sąd Najwyższy nie może uzurpować sobie prawa do oceny sędziów,

którzy są nieusuwalni, czy też nie może sobie uzurpować prawa do tego, by przejmować prerogatywy prezydenckie.

(*Senator Gabriela Morawska-Stanecka: Mogę jeszcze jedno pytanie do pana? Ostatnie już.*)

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Proszę, Pani Marszałek.

SENATOR
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA

Jakie jest pana zdanie na temat rozproszonej kontroli konstytucyjności?

SENATOR
RAFAŁ AMBROZIK

Głównym organem powołanym do badania konstytucyjności ustaw i innych aktów w Polsce jest Trybunał Konstytucyjny.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Bardzo proszę, pan senator Kwiatkowski.

SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Szanowni Państwo!

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej faktycznie pokazuje, że wybór przedstawicieli do Krajowej Rady Sądownictwa nie zachowuje trybu niezawisłości sędziowskiej poprzez taki sposób dokonania tego wyboru, jaki się dokonał po nowelizacji przepisów związanych z Krajową Radą Sądownictwa. Dodatkowo jeszcze w związku z tym rozstrzygnięciem...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

No, każdy odpowiada w ramach swoich poglądów i... czytania orzeczenia TSUE.

Dodatkowo oczywiście mamy tu do czynienia z praktyką, która to praktyka polega na tym, że do dnia dzisiejszego, pomimo decyzji Naczelnego Sądu Administracyjnego, nie zostały podane do publicznej wiadomości zgłoszenia tych kandydatów, które zostały dokonane. Aczkolwiek, muszę to podkreślić, my dzisiaj faktycznie nie mówimy o tej części, ponieważ wybór

przedstawicieli zarówno Sejmu, jak i Senatu do Krajowej Rady Sądownictwa nie uległ zmianie w trybie nowelizacji ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, o której się wypowiedziano. Tak jak to było w latach wcześniejszych i w poprzednich kadencjach parlamentu, Sejm wybiera swoich 4 przedstawicieli, Senat wybiera 2 przedstawicieli i tu ja nie mam żadnych wątpliwości, że jesteśmy w zakresie swoich kompetencji, wybierając przedstawicieli Senatu.

Zaś co do Sądu Najwyższego uważam, że wypowiedział on się w zakresie swoich kompetencji, i zgadzam się oczywiście z tymi poglądami, które są w doktrynie i które mówią o tym, że mamy do czynienia z rozporoszoną kontrolą konstytucyjną jako obowiązującą w Polsce.

PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ

Dziękuję bardzo.

Pan senator Zdrojewski.

(*Senator Robert Mamątow: Można jeszcze, Panie Przewodniczący?*)

Tak, oczywiście.

Bardzo proszę, pan senator Mamątow.

SENATOR
ROBERT MAMAŃTOW

Ja chciałbym spytać pana senatora o pewną sprawę, bo podobna sytuacja była, taka jak pan przed chwilą powiedział, w ostatnich wyborach na członków Trybunału Konstytucyjnego, gdzie był zrobiony skok do przodu i zostało wybranych 5 kandydatów, a miało być wybranych tylko 2 kandydatów.

Dzisiaj też tak pan powiedział, że jeśli chodzi o wybory przez Senat i Sejm, to jest okej, ale jak już zostali trochę inaczej wybrani pozostali członkowie, zresztą w zgodzie z ustawą, to pan mówi, że to jest nieprawidłowe.

SENATOR
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Panie Senatorze, po pierwsze, pytanie dotyczyło – i w tym kontekście się wypowiedziałem – rozstrzygnięcia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Moja wypowiedź odnosiła się do rozstrzygnięcia trybunału. Podzielam poglądy

zawarte w rozstrzygnięciu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w tym zakresie.

Zaś co do wyboru 5 sędziów Trybunału Konstytucyjnego 2 kadencje wstecz, zgadzam się z tymi poglądami, zresztą także wyrażonymi w rozstrzygnięciu Trybunału Konstytucyjnego, że wybór tych 5 członków w zakresie wyboru tych przedstawicieli, którzy byli wybierani w związku z tym, że ich kadencja kończyła się jeszcze w tamtej kadencji Sejmu, był prawidłowy, a w zakresie bodaj 2, przepraszam, jeżeli... był nieprawidłowy. Tak więc też to wyraźnie podkreślam, że uważam, że Sejm te 2 kadencje wstecz popełnił błąd, wybierając aż 5 przedstawicieli na część stanowisk, która w momencie wyboru była możliwa do obsadzenia.

**SENATOR
RAFAŁ AMBROZIK**

Chcę jeszcze dodać, że to był nie tylko błąd, to było złamanie konstytucji. Taka jest prawda, o tym orzekł Trybunał.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Ja zabiorę głos. Absolutnie zgadzam się z tym, co przed chwilą powiedział pan senator Ambrozik, tylko chciałem dodać, że był wyrok Trybunału Konstytucyjnego, który nie został uszanowany przez głowę państwa.

Pan senator Zdrojewski.

**SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI**

Bardzo dziękuję.

Będąc eurodeputowanym, uczestniczyłem w wielu debatach dotyczących praworządności. Patrząc z tej perspektywy, chcę wyraźnie podkreślić, że jestem zwolennikiem szanowania opinii takich instytucji jak Komisja Wenecka czy też Europejski Trybunał Sprawiedliwości. Uważam, że w tym zakresie, w którym te instytucje się wypowiadają, powinny mieć w odbiorze przede wszystkim określony szacunek.

Jeśli chodzi o ostatnie orzeczenie TSUE, przypomnę, że ono obejmuje tylko pewien fragment problematyki, która jest przedmiotem rozpraw w dniu dzisiejszym. Lada moment będziemy mieli decyzję o ewentualnym

przyspieszonym rozpatrzeniu 2 kolejnych spraw, dotyczących sądu dyscyplinarnego i ich orzeczeń. To, co najważniejsze w tym poprzednim orzeczeniu, to uznanie pewnych kompetencji Sądu Najwyższego zrealizowane przez sąd pracy Sądu Najwyższego, którego najważniejsza opinia, najważniejsza decyzja de facto, która zapadła, dotyczyła właśnie sądu dyscyplinarnego i określenia, że sądem nie jest. To jest najważniejsze w tej sprawie.

Wydaje mi się, że cała układanka tych orzeczeń, która jest przed nami – część mamy za sobą – będzie oznaczała dla Sądu Najwyższego poważne wyzwanie w zakresie 3 tematów. Po pierwsze, rzeczywiście funkcjonowania sądu dyscyplinarnego w dalszej kolejności już nie jako sądu, bo to mamy przesądzone. Po drugie, określenia skutków prawnych tych orzeczeń dyscyplinujących, które zapadły wobec rozmaitych sędziów. Ja spodziewam się tu raczej uchylecia tych orzeczeń w następnej kolejności. I po trzecie, to najtrudniejsze z punktu widzenia obywateli, skutków prawnych związanych z decyzjami podjętymi przez sądy rozmaitych instancji, w których brali udział sędziowie, co do których dziś są wątpliwości à propos ich mandatu prawnego.

Ja nie przesądzam tej kwestii, nigdy nawet nie próbowałem w swoich opiniach zastępować sądów, to jest właściwość sądów, ale opinię w tej materii przedstawiam tak, jak to w chwili obecnej wygląda i tak jak należy antycypować dalsze aktywności i dalsze orzeczenia prawdopodobnie w pierwszej połowie przyszłego roku.

Zaś à propos rozproszenia, jestem oczywiście zwolennikiem uznania, iż Trybunał Konstytucyjny jest pierwszy w tej materii, ale podzielam pogląd, że mamy do czynienia także z innymi instytucjami, które mają uprawnienia do tego, aby określać czy opiniować stan prawny w tej materii.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Nie widzę więcej chętnych do zadania pytań.

Rozumiem, że w związku z tym możemy przejść do głosowania.

I tak jak do tej pory procedowaliśmy, chciałbym prosić o głosowanie po kolei nad każdą z kandydatur.

Zatem zwracam się z pytaniami do państwa senatorów.

Kto jest za pozytywnym zarekomendowaniem kandydatury senatora Rafała Ambrozika? (6)

Kto jest przeciwko? (1)

Kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa senatorów jest za pozytywnym zarekomendowaniem kandydatury senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego? (4)

Kto jest przeciwko? (1)

Kto się wstrzymał? (3)

I jeszcze raz pytanie do państwa senatorów: kto jest za pozytywnym zarekomendowaniem

kandydatury senatora Bogdana Zdrojewskiego? (4)

Kto jest przeciwko? (0)

Kto się wstrzymał? (4)

Dziękuję bardzo.

Pozostaje nam wybór sprawozdawcy.

Chciałbym państwu senatorom zaproponować moją osobę. Obiecuję, że będę sprawozdawał w sposób obiektywny.

Jeżeli nie ma sprzeciwu...

(*Senator Robert Mamątow*: Jest zgoda.)

Jeżeli jest zgoda, to bardzo dziękuję komisji.

Na tym chciałbym zamknąć posiedzenie.

(*Głos z sali*: Dziękuję.)

Dziękuję.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 10 minut 34*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Edycji i Poligrafii